

Троянда оперної сцени

Соломія Крушельницька

Видатна українська оперна
співачка.

Символ професіоналізму,
досконалості й
неперевершеності.

Її стиль, манери, голос —
унікальне явище в світовому
оперному мистецтві.

“У перші десятиріччя ХХ століття на оперних сценах світу царювали чотири особи чоловічої статі – Баттістіні, Тітта Руффо, Шаляпін і Карузо. І тільки одна жінка спромоглася сягнути їх висот і стати поруч з ними. Нею була Соломія Крушельницька. Однак у порівнянні з ушлюбленими колегами як особистість вона виявилася набагато вищою. Інколи загадковіша, часами ширша, майже завжди складніша і більш цільна - троїста і єдина особистість актриси-співачки-музиканта ”

італійський музикознавець і музичний критик
Рінальдо Кортопассі

«Яка сім'я – такий і я»

Народилась Соломія Амросіївна Крушельницька 23 вересня 1872 року в селі Білявинцях Бучанського повіту на Тернопільщині в родині священника.

В сім'ї панувала любов до мистецтва. Батьки гарно співали, грали на музичних інструментах. Навчали цьому і своїх дітей.

З дитинства майбутня співачка любила гратися «в артистку». Вміло грала на фортепіано, співала, брала участь у сімейних виставах.

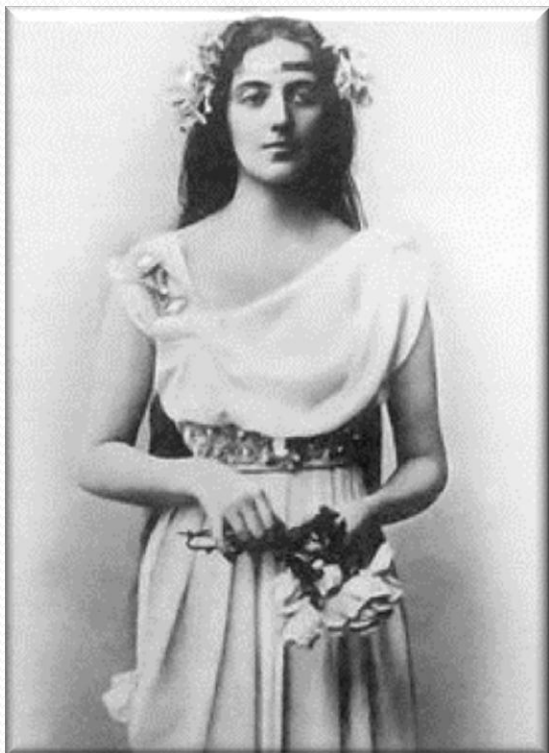
“Половина людей здаються на шляху до своєї мети, тому що їм ніхто не сказав: «Я вірю в тебе, у тебе все вийде!»”

"У нас пам'ятають молоду Соломію, як вона вечорами співала в гурті дівчат десь у садку чи на майдані. Вже тоді голос її був сильний, гарний і дуже відрізнявся від інших", — казала її знайома Марія Цибульська

За родинною традицією юна Соломія мала стати дружиною священика. Проте обранець не поділяв її любов до музики, а дівчина не уявляла свого життя без співу. Тому, хоч все було готове до весілля і запрошення розіслані, шлюб скасували. Амвросій Крушельницький зробив те, що не прийнято було робити, — розірвав заручини і, на позичені гроші, відправив доньку до Львова навчатися співу.

“...має всі дані, щоб стати окрасою навіть першорядної сцени. Дзвінкий і дуже симпатичний звук голосу її меццо-сопрано, освіта музична, високе почуття краси, принадна поверховість, сценічна постава - всі прикмети, якими обдарувала її природа, заповідають їй в артистичному світі найкращу будучність”.–

запис в дипломі

У 1891 році Соломія вступила до Львівської консерваторії Галицького музичного товариства. Закінчила її зі срібною медаллю. Ще тоді викладачі зауважили її винятковість і обдарованість.

По тому навчання продовжила в Мілані. Вчилась наполегливо, цілеспрямовано, навіть фанатично.

Її викладачка Фауста Креспі, яка підготувала не одну знану співачку, вважала Соломію найздібнішою зі своїх учениць.

"Її голос захоплював силою звуку, дзвінкістю, соковитістю, оксамитовістю, гнучкістю, досконалою вокальною дикцією, віртуозною технікою, благородним тембром, далекозвучністю, ліризмом і драматизмом", —

українська камерна співачка, піаністка, педагогиня Крушельницької

Одарка Бандрівська

Крушельницька тріумфально виступала у Львові, Кракові та Варшаві...

Почався шлях неперевершеної оперної виконавиці.

Далі блискучі виступи на сценах театрів світу: Італії, Іспанії, Франції, Португалії, Росії, Польщі, Австрії, Єгипту, Аргентини, Чілі в операх "Аїда", "Трубадур", Д.Верді, "Фауст" Ш.Гуно, "Страшний двір" С.Манюшка, "Африканка" Д.Мейєрбера, "Манон Леско" і "Чіо-Чіо-Сан" Д.Пуччіні, "Кармен" Ж.Бізе, "Електра" Р.Штрауса, та інші. Записує платівки. Загалом вона виконала більше 60 оперних партій.

Критики і глядачі високо оцінили вокальні дані Соломії, глядачі засипали квітами, поети присвячували їй вірші.

“Самій прекрасній і чарівній Баттерфляй”,

Джакомо Пуччіні

У лютому 1904 року в міланському театрі “Ла Скала” Джакомо Пуччіні представив свою нову оперу “Мадам Батерфляй”. Ще ніколи композитор не був так упевнений в успіху, але...оперу освистали. Славетний маестро почувався розчавленим. Друзі вмовили Пуччіні переробити твір, а на головну партію запросити Соломію Крушельницьку.

29 травня 1904 року на сцені театру “Гранде” в Брешиї відбулась прем'єра оновленої “Мадам Баттерфляй”, цього разу тріумфальна.

Публіка сім разів викликала акторів і композитора на сцену. Після вистави, зворушений і вдячний, Пуччіні надіслав Крушельницькій свій портрет із вдячним написом.

«Національність мою знають усі, я її не змінювала й ніколи не зміню...»

Соломія Крушельницька

Українську співачку в Італії й Польщі називали своєю та вважали національною гордістю, але вона завжди повторювала, що є україркою, а свої особисті концерти скрізь закінчувала українськими народними піснями.

Зірка найвеличніших оперних сцен світу щороку приїздила з виступами в рідний Тернопіль, Львів, Бережани, Чернівці чи Збараж. А на власні гастролі брала із собою як талісман збірку «Кобзаря» Тараса Шевченка.

«Як жінка Соломія Крушельницька була незвичайно красивою, елегантною, з вишуканими манерами і разом з тим дуже простою, щирою, сердечною, доброзичливою. Вона однаково ставилася до людей будь-якого соціального стану, чим викликала до себе прихильність, повагу і симпатії всіх, хто її оточував» —

*музикознавець
Негріта де П'яцціні*

Соломія Крушельницька мала безліч прихильників, нею захоплювались, її обожнювали, кохали.

Шанувальниками Соломії в різні роки були семинарист Гудковський, громадський діяч Окуневський, адвокат Шухевич, письменник Василь Стефанник, меценат Йосип Білинський. Проте, нікому з них не вдалось повністю заповнити серце Соломії. Воно багато років було заповнене відданістю музиці та співу.

Її прихильності домігся тільки італійський адвокат Чезаре Річчоні. З яким видатна українка познайомилась у перших роках ХХ століття у містечку Віареджо. У 1910 році вони взяли шлюб. Разом прожили 26 років подружнього життя. По тому Крушельницька говорила близьким, що Річчоні був єдиним чоловіком, якого вона кохала.

Дайте людині мету, заради якої варто жити, і вона зможе вижити у будь-якій ситуації.

Гете Іоганн Вольфганг

Друга Світова війна назавжди затримала Крушельницьку у Львові.

Під час окупації знана оперна прима тяжко бідувала, тому вимушена була давати приватні уроки співу.

Після війни викладала у Львівській державній консерваторії ім.С.В.Лисенка. Її звинувачували у відсутності консерваторського диплома, погрожували «чисткою кадрів від націоналістичних елементів», вона не могла виїхати з Радянського Союзу, не могла отримати громадянства, не мала права навіть на мізерну радянську пенсію.

Та, на противагу негараздам, Крушельницька здобула звання професорки. Вона була унікальним педагогом: на заняттях-лекціях багато співала сама, виправляла помилки Учнів власним виконанням.

Останній концерт видатна співачка дала у віці 77 років.

Виконувала пісню «Краю мій рідний»

“Життя Соломії Крушельницької закінчилося, але почала рости її слава на рідній землі”

Не стало Соломії Крушельницької
16 листопада 1952 року.

Її поховано на Личаківському кладовищі у Львові, поряд з письменником Іваном Франком.

Примадонна померла, але пам'ять про славетну співачку жива.

Вийшли книги про її нелегке, але цікаве життя, матеріали біографії та листи. Написані сотні спогадів.

Її ім'ям названі вулиці, музичні школи, училища.

У Львові та на Тернопіллі створені музеї, у яких містяться особисті речі, костюми, ноти, клавіри, фотографії, програмки, афіші, що розповідають про її творчість.

Скульптурний портрет Крушельницької встановлено в залі театру “Ла Скала”.

